

Повна назва: Метрологія і стандартизація

Статус: Нормативна

Мета: сформувати професійні навички та уміння у галузі сучасних геодезичних вимірювальних технологій та метрологічного забезпечення (МЗ), національної системи стандартизації, впровадження міжнародних стандартів, визначення якості продукції і послуг в розрізі геодезії та землеустрою, покликана навчити методам стандартизації та МЗ, визначенню метрологічних характеристик і параметрів засобів топогеодезичного забезпечення тощо.

Основними завданнями «Метрології і стандартизації», як нормативної, професійно-орієнтованої дисципліни є: ознайомити студентів з метрологією і стандартизацією, як з наукою; навчити студентів похибки і точності вимірювань; показати значення міжнародної системи одиниць; розвинути у студентів уміння складати і використовувати формуляри і журнали технічного стану і експлуатації засобів топогеодезичного забезпечення; навчити забезпечувати технічну та інформаційну сумісність і взаємозамінність; навчити досягати високої якості документації із землеустрою, процесів та послуг.

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Метрологія і стандартизація» складається з 2-х змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для організації навчального процесу та визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми та методи навчання:

1) *лекційні заняття*, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) *семінарські заняття*, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з менеджменту персоналу та їх обговорення в аудиторії.

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, при якій організовується дискусія навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті оцінюються самостійно підготовлені студентами виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію, вміння організувати дискусію з аудиторією тощо.

На практичному занятті організовується детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – це тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання;

3) *консультації*, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять тощо.

Структура навчальної дисципліни
Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»
(1-й курс, 1-2 триместри)

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента
			Аудиторні				
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи метрології							
1	Метрологія: сутність, предмет та об'єкт дослідження	8	2	2	-	-	4
2	Фізичні величини та їх одиниці	6	2	2	-	-	2

3	Технічні вимірювання та вимірювальна техніка	10	2	2	-	-	6
4	Еталони фізичних величин як засіб вимірювання	8	2	2	-	-	4
5	Похибки вимірювань	10	2	2	-	-	6
6	Технічні засоби для вимірювання лінійних та кутових розмірів	10	2	2	-	-	6
7	Система метричних дисциплін в картографії	8	2	2	-	-	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основи стандартизації та управління якістю							
8	Теоретичні основи стандартизації	6	2	2	-	-	2
9	Організація робіт з стандартизації та вимоги до змісту нормативних документів	8	2	2	-	-	4
10	Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти	10	2	2	-	-	6
11	Національні системи стандартів	10	2	2	-	-	6
12	Система стандартів з безпеки праці, захисту довкілля	8	2	2	-	-	4
13	Стандартизація в галузі геодезії та картографії	10	2	2	-	-	6
14	Якість продукції та послуг	8	2	2	-	-	4
Всього		120	28	28	-	-	64

Знання та навички:

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- аспекти розвитку сучасної метрології і стандартизації, як науки;
- організаційну структуру та основні завдання національних та основних міжнародних організацій і установ з метрології, стандартизації та сертифікації продукції й послуг;
- основні положення і принципи метрологічного забезпечення та стандартизації;
- види і категорії стандартів;
- нормативно-технічні документи;
- методи і засоби вимірювань в геодезії та землевпорядкуванні;

По закінченню вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- застосовувати державні стандарти в галузі геодезії, картографії, землевпорядкування;
- формулювати та розв'язувати метрологічні задачі;
- оцінювати достовірність, правильність і точність вимірювань;
- визначати метрологічні параметри основних приладів та засобів (теодолітів, нівелірів, далекомірів, тахеометрів, рейок);
- використовувати результати вимірювань в практичній діяльності тощо.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни «Метрологія і стандартизація» студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» відводиться:

- на 1-му курсі (1-2 триместри): 120 годин / 4 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських (практичних) заняттях; виконання письмових модульних контрольних робіт; залік.

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Менеджмент персоналу» передбачають лекційні, практичні та семінарські заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах: 1) оцінювання знань студента під час практичних та семінарських занять; 2) виконання індивідуального завдання; 3) проведення поточного модульного контролю; 4) проведення підсумкового контролю.

Оцінювання проводиться за 100-бальною накопичувальною шкалою за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблеми; ступінь засвоєння фактичного матеріалу; ознайомлення з рекомендованою та додатковою літературою; вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні задач; логіка, структура, стиль викладу матеріалу

в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час практичних (семінарських) занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; виконання завдань для самостійного опрацювання; рівень виконання модульних завдань.

Проведення поточного модульного контролю включає поточний (відповідно визначеному змістовному модулю), модульний та підсумковий контроль результатів навчання. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять.

Модульний контроль (колоквіум) проводиться з урахуванням даних поточного контролю за відповідний модуль і має на меті оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумкова кількість балів за змістовий модуль виставляється як сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка за модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль з дисципліни «Метрологія і стандартизація» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в 2 триместрі, у терміни, відповідно затвердженого графіку навчального процесу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Доповідь на семінарських (практичних) заняттях	5	2	10
Усне опитування на семінарських (практичних) заняттях	5	6	30
Творчо-пошукова робота	10	1	10
Виконання письмової модульної контрольної роботи	10	2	20
Загальна кількість балів			70
Залік			30
Всього за триместр			100

Викладач:

Скупський Руслан Миколайович – доктор економічних наук, доцент, професор (б.в.з.) кафедри управління земельними ресурсами.

Освіта: вища. Закінчив: 1994 р. - Український державний аграрний університет (м. Київ) за спеціальністю – «Агрономія»; 1996 р. - Інститут післядипломної освіти керівників і спеціалістів агропромислового комплексу (м. Київ) за спеціальністю – «Економіка підприємства АПК».

Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему «Інноваційний розвиток промислового овочівництва в аграрних підприємствах: теорія, методологія, практика» за спеціальністю – 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) захистив у травні 2013 р.

Стаж науково-педагогічної роботи у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації – понад 20 років.

Наукові інтереси: проблеми регіональної економіки та інвестиційно-інноваційного розвитку агропродовольчої сфери.

Автор більш ніж 70 наукових публікацій у фахових виданнях, у т.ч. 1 одноосібної та 2-х колективних монографій, 1 навчального посібника з грифом МОН України.

За вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну науково-педагогічну діяльність у травні 2014 р. нагороджений Подякою МОН України.